

Prevenčinė biosauga

Kontrolinis sąrašas kiaušinių sektoriui

Sukurti ir vėliau palaikyti gerą prevenčinę biosaugą savo pulke gali būti lemiama, siekiant sumažinti riziką susidurti su sunkiomis ligomis, tokiomis kaip paukščių gripas, Niukaslų liga ir salmoneliozė. Nė viena priemonė nėra visapusiška. Tačiau kuo daugiau priemonių įdiegta, tuo mažesnė bendra rizika.

Šį kontrolinį sąrašą galima naudoti kaip priemonę peržiūrint prevenčinę biosaugą Jūsų ūkyje. Kuo daugiau Jūsų atsakymų bus „taip“, tuo aukštesnis biosaugos lygis bus Jūsų ūkyje.

Simbolių paaiškinimas:

- Reikalavimas pagal Švedijos teisės aktus arba pagal kontrolės programas, kurios yra privalomos narystei „Svenska Ägg“*
- Nėra reikalavimo, tačiau tai tvirta rekomendacija visiems ūkiams
- Papildomas ūkio biosaugos sustiprinimas

Tolimesnė kontrolė

Klausimus, į kuriuos atsakėte „ne“, aptarkite ir įvertinkite, ar konkreti priemonė tinkama būtent Jūsų ūkiui. Naudokitės simboliais, kad nustatytumėte, ar biosaugos priemonė yra reikalavimas, tvirta rekomendacija, ar tiesiog gera praktika. Nusprendus įgyvendinti priemonę, aptarkite ir tai, kaip geriausia ją įgyvendinti, bei, kada tai turėtų būti padaryta. Visos procedūros turi būti praktiškai įgyvendinamos – kitu atveju jos nebus atliekamos teisingai ir nuosekliai.

* „Svenska Ägg“ rūpybos programa (OP), Prevenčinės biosaugos programa ir vištų pulkų sveikatos patikra (FS), taip pat sveikatos patikra dėl askaridžių pagal 2023 m. nuostatas

I. HIGIENOS RIBA

Ar prie kiekvienos higienos ribos yra šiltas vanduo, skystas muilas ir popieriniai rankšluosčiai?

Taip Ne **K**

Ar prie kiekvienos higienos ribos yra rankų dezinfekantas?

Taip Ne **R**

Ar yra aiškios instrukcijos, kas taikoma prie kiekvienos higienos ribos?

Taip Ne

Ar visos higienos ribos yra sandarios prie grindų (maksimalus tarpas 6 mm) ir ne mažesnės kaip 40 cm aukščio? Papildomam sandarinimui rekomenduojama minkšta sandarinimo siūlė (elastinis hermetikas) prie grindų.

Taip Ne **K**

Ar abiejose higienos ribose yra persiaunama avalynė, o prie vidinės higienos ribos – ir persirengimo drabužiai?

Taip Ne **K**

Ar persirengimo drabužiai yra tvarkingi, švarūs ir patogūs, ar jie dengia kūną (taip pat ir plaukus)?

Taip Ne

Ar persiaunama avalynė yra tvarkinga, švari ir patogi, ar ji uždara (ne medinės klumpės ar „Croc“ tipo šlepetės; geriausia – batai/kerzai, pageidautina – guminiai batai)?

Taip Ne **R**

Ar persirengimo drabužiai ir avalynė laikomi taip, kad, laikant juos higienos riboje, jų nepasiektų dulksės iš gyvūnų patalpų?

Taip Ne **K**

Ar persiaunama avalynė prie vidinės higienos ribos laikoma apversta, pakabinta ant batų laikiklio, kad taip būtų išlaikoma švaresnė?

Taip Ne

Ar reguliariai skalbiate persirengimo drabužius ir valote avalynę – mažiausiai kiekvieną kartą pakeičiant juos – ir ar užtikrinate, kad drabužiai nebūtų džiovinami lauke, kur juos gali pasiekti laukiniai paukščiai?

Taip Ne

Ar prie kiekvienos higienos ribos turite atskirus ir vienas nuo kito atskirtus kablius „švariems“ drabužiams ir persirengimo drabužiams?

Taip Ne **K**

Ar prie vidinės higienos ribos nusiimate papuošalus, laikrodžius, klausos apsaugas, mobilaus ryšio telefoną ir pan., arba dezinfekuojuote / uždengiate šiuos daiktus?

Taip Ne **R**

Ar lankytojams yra vienkartinį apsauginių drabužių?

Taip Ne **R**

Ar prie praustuvo ir higienos ribos nuolat yra švaru ir tvarkinga?

Taip Ne **R**

Ar higienos ribose visiškai nėra nereikalingų daiktų ir šiukšlių?

Taip Ne **K**

Net jei pagal taisykles esate vienas iš ūkių, kuriems privaloma tik vidinė higienos riba, ar vis tiek turite dvi higienos ribas?

Taip Ne **R**

2. PERSONALAS IR LANKYTOJAI

Ar prieš apsilankymą informuojate lankytojus apie ūkio biosaugos reikalavimus?

Taip Ne

Ar kiekviename vištidės pastate yra lankytojų žurnalas ir, ar juo naudojasi kiekvienas lankytojas?

Taip Ne **K**

Ar apie ūkio biosaugos reikalavimus informuojate samdomą personalą, pvz., gyvūnų pakrovimo/iškrovimo metu, montuotojus, plovimo įmonę ir pan.?

Taip Ne **R**

Ar kiaušinius vežantiems vairuotojams biosaugos tvarka yra aiški, t. y., ar jie žino, kur jiems galima eiti, ir, kur negalima?

Taip Ne

Ar suteikiate tinkamus bazinius įrankius amatininkams, montuotojams ir elektrikams, kurie dažnai lankosi ūkyje, kad jiems į gyvūnų patalpas nereikėtų neštis savo įrankių?

Taip Ne

Ar visą personalą informavote apie ūkio biosaugos reikalavimus taip, kad visi juos suprastų?

Taip Ne **R**

Taip Ne

Ar informavote personalą, kad atvykus iš užsienio, rekomenduojamas 48 valandų karencijos laikotarpis?

Taip Ne **R**

Ar informavote personalą, kad sergant viduriavimo liga, reikia pranešti atsakingam asmeniui, kuris, tada, atsižvelgdamas į salmoneliozės riziką, sprendžia dėl patekimo į gyvūnų patalpas,? Kiekvienam ūkiui rekomenduojama turėti darbo užduočių perskirstymo planą.

Ar informavote personalą, kad jie neturėtų kontaktuoti su kitais paukščiais, pvz., laikomomis naminėmis (mėgėjiškomis) vištomis už ūkio ribų?

Taip Ne **R**

Ar personalo patalpos ir skalbimo/persirengimo patalpos yra švarios, tvarkingos ir gerai įrengtos? Jei personalo patalpos neatitinka gero standarto, ir kitose patalpose sumažėja darbuotojų motyvacija laikytis aukšto biosaugos standarto.

Taip Ne

Ar aptarėte, kokia eiliškumo tvarka reikia lankyti vištides, kad būtų išvengta užkrato plitimo, ir, ar, kuo įmanoma daugiau sumažinate „nereikalingų“ apsilankymų kiekviename pastate per dieną skaičių?

Taip Ne

3. LAUKO APLINKA

Ar kieme ir teritorijoje aplink pastatus visiškai nėra šiukšlių ir nereikalingų daiktų?

Taip Ne

Ar 2 metrų zonoje nuo pastatų visiškai nėra augalijos ir daiktų? Priimtina trumpai nukirpta žolė išorinėje laisvos zonos 1,5 metro dalyje.

Taip Ne

Ar nuo žvyrkelių aplink pastatus ištikus metus nekyla dulkės? Yra rizika, kad dulkės per ventilaciją įneš ligų sukėlėjus.

Taip Ne

Ar lauko aplinkoje nėra plotų, kuriuose mėgsta būriuotis laukiniai paukščiai, pvz., tvenkinių, tam tikrų medžių ar ypač patrauklių stogų?

Taip Ne

Ar kieme nėra vandens balų, kurios gali pritraukti laukinius gyvūnus?

Taip Ne

Ar naudojate paukščių baidykles laukiniams paukščiams atbaidyti?

Taip Ne

Ar lauke, naudodami spąstus ir/arba baidymo priemones, neapsaugotose vietose kontroliuojate graužikus?

Taip Ne

Ar stambieji pašarai, kraikas, atsarginės dalys ir pan. laikomi uždaroje, nuo kenkėjų apsaugotose patalpose, o ne išmėtyti kieme ar pastatuose?

Taip Ne

Ar siloso aikštelė visada švari – be pašarų likučių ir šiukšlių?

Taip Ne

Ar reguliariai valote ir dezinfekuojate pašarų silosus (bent jau tarp kiekvieno pulko ciklo)?

Taip Ne

Ar pašarų pristatymo metu naudojate savo, o ne pašarovežio, pašarų žarną? Tačiau šią priemonę reikia taikyti tik tada, jei galima užtikrinti biosaugų jos laikymą ūkyje, geriausia uždaroje talpoje ir su uždengtais galais.

Taip Ne

Ar laikomas mėšlas yra aiškiai atskirtas, o jo laikymo vieta įrengta taip, kad mėšlas ir mėšlo dulkės negalėtų patekti pas gyvūnus ir į gyvūnų patalpas?

Taip Ne

Tvarkydami mėšlą, ypač, jei jo laikymo vieta yra netoli pastatų, ar, jei įmanoma, siekdami sumažinti dulkių plitimą, pasirenkate ne vėjuotą dieną?

Taip Ne

Ar optimaliausiu būdu vengiate kertančio transporto srautų (mėšlovežio, traktoriaus, pašarovežio, personalo transporto priemonių ir pan.)?

Taip Ne

Ar gaišenių surinkimo transportas paima nugaišusius gyvūnus biosaugiai nutolus nuo pastatų, pageidautina bent 100 metrų?

Taip Ne

Ar kiaušinių sandėliukas / kiaušinių išdavimo vieta yra nuo užkrato saugiu atstumu nuo pastatų?

Taip Ne

Ar vengiate arba draudžiate laikyti augintinius kieme šalia pastatų?

Taip Ne

Ar vengiate inkilų ir lesyklėlių medžiuose, ar ant pastatų lauke? Jos pritraukia laukinius paukščius, o tai netinkama dėl užkrato rizikos.

Taip Ne

Ar visus, kurie reguliariai būna ūkyje, informavote, kad jie neliestų galimų nugaišusių laukinių paukščių ir graužikų ir, pvz., nemestų jų į krūmynus? Su jais reikia elgtis taip, tarsi jie neštų užkratą, ir todėl utilizuoti ūkiui tinkamu būdu.

Taip Ne

4. LAUKO APTVARAS IR VERANDA

Ar prie lauko aptvaro vartų yra teisingai įrengtos vidinės higienos ribos?

Taip Ne

Ar, esant gyvūnams lauke, vidinės higienos ribos į aptvarą naudojamos teisingai, įskaitant rankų plovimą, lankytojų žurnalo pildymą bei drabužių ir avalynės keitimą?

Taip Ne

Ar vengiate netinkamo judėjimo aptvare? Transporto priemonės, nepriklausančios ūkiui, per aptvarą negali judėti. Ūkio vidinis eismas turi būti minimalus.

Taip Ne **K**

Ar galimos aptvaro priedangos yra pagamintos iš medžiagų, kurias lengva išvalyti ir dezinfekuoti arba išmesti?

Taip Ne

Ar aptvaras turi gerai suprojektuotą tvorą, kuri neleidžia vištoms pabėgti ir neleidžia laukiniams gyvūnams patekti į vidų? Gera tvora turi smulkų tinklą apačioje, yra sandariai prigludusi prie žemės, turi elektrinius laidus ir neturi viršutinės horizontalios karties.

Taip Ne **R**

Ar aptvare visiškai nėra šiukšlių ir nereikalingų daiktų?

Taip Ne **K**

Ar aptvaras gerai drenuotas?

Taip Ne

Ar aptvaro zona arčiausiai pastato padengta drenuojančiu žvyro sluoksniu, kad nesusidarytų duobės ir vandens balos?

Taip Ne **K**

Ar vištidės lietvamzdžiai (jei yra) nukreipia stogo vandenį tolyn nuo aptvaro, o ne tiesiai į jį, dėl ko gali kauptis vanduo aptvare?

Taip Ne

Ar uždaryta veranda yra apsaugota nuo kenkėjų?

Taip Ne **K**

5. PASTATAI (VIŠTIDĖS)

Ar visi pastatai (grindys, sienos, stogas, langai ir durys) yra visiškai sandarūs kenkėjams?

Taip Ne **K**

Ar mėšlo šalinimo kanalas sukonstruotas taip, kad smulkūs graužikai ir laukiniai paukščiai negalėtų patekti į vidų?

Taip Ne **K**

Ar visus tiekiamo ir išeinamo oro įrenginius apsaugojote nuo paukščių, pvz., balandžių spygliais, smulkiu tinklu, gaubtais/kepurėmis ar pan.?

Taip Ne **R**

Ar ventiliacijos angų tinklai laikomi švarūs, be dulkių?

Taip Ne **R**

Ar visose neapsaugotose vietose, pvz., virš durų, ant stogo kraigo ir pan., sumontavote balandžių spyglius ar lygiavertes priemones?

Taip Ne

Ar palėpės patalpose nėra šiukšlių ir nereikalingų daiktų bei yra apsaugotos nuo kenkėjų?

Taip Ne **R**

Ar stogai ir lietvamzdžiai yra švarūs, be purvo ir samanų?

Taip Ne

Ar ant pagrindinių vištidžių išorinių durų ir vartų kabo ženklai „Pašaliniams jeiti draudžiama“?

Taip Ne

Ar ant aktualių vidaus durų kabo ženklai „Pašaliniams jeiti draudžiama“?

Taip Ne

Ar pastatų viduje, už išorinės higienos ribos, draudžiami augintiniai, pvz., šunys?

Taip Ne

Ar augintiniai, pvz., šunys, draudžiami vištidžių pastatų viduje net ir už išorinės higienos ribos? Jie neturėtų būti jokioje vištidėje.

Taip Ne

6. VIDAUS APLINKA

Ar visose patalpose visiškai nėra šiukšlių ir nereikalingų daiktų? Tai, kas nenaudojama kasdienėje veikloje, geriausia laikyti atskirame, nuo kenkėjų apsaugotame pastate.

Taip Ne

Ar palaidi daiktai, pvz., vitaminų kanistrai, įrankiai, atsarginės dalys ir pan., laikomi uždaroje spintelėse arba ant lentynų?

Taip Ne

Ar visi rankiniai įrankiai ir reikmenys kabo ant laikiklių, magnetinių juostų ar pan.?

Taip Ne

Ar pašarų patalpos yra sandarios, apsaugotos nuo kenkėjų ir išvalytos?

Taip Ne

Ar vengiate ilgesnį laiką laikyti atvirus langus ir duris, pvz., karštomis vasaros dienomis?

Taip Ne

Ar visos grindys ir sienos yra lygios ir nepažeistos, kad ligų sukėlėjai pernelyg lengvai neprikibtų, ir, kad būtų paprasta valyti bei dezinfekuoti?

Taip Ne

Ar, prieš įnešdami į pastatą, kruopščiai tikriname kraiko, mineralinių laižalų ir pan. paletes? Nereikėtų įsivežti pažeistų, blogai apvyniotų plėvele arba su pelėsiu paukščių išmatomis ir pan. prekių.

Taip Ne

Ar, prieš įnešdami paletę su produktais į pastatą, nuimate išorinę pakuotę lauke ir perkraunate produktus į išvalytą ir dezinfekuotą paletę?

Taip Ne

Ar, kai yra įmanoma, perkate termiškai apdorotą kraiką ir panašius produktus?

Taip Ne

Ar prieš įvežant į Jūsų ūkį, tikrinatė, kad daugkartinio naudojimo inventorių, kuris keliauja tarp Jūsų ūkio ir, pvz., kiaušinių pakavimo įmonės (padėklai, tarpiniai dėklai, vežimėliai ir t. t.), visada būtų gerai išvalytas ir dezinfekuotas? Jei tai nedaroma tinkamai, palaikykite aiškų ir konstruktyvų dialogą su atsakingu subjektu.

Taip Ne

Ar visose patalpose palaikote veiksmingą kenkėjų (žiurkių ir pelių) kontrolę?

Taip Ne

Ar visose patalpose palaikote veiksmingą vabzdžių (pvz., musių ir mėšlo vabalų) kontrolę?

Taip Ne

Ar nugaišę gyvūnai pašalinami iš pastato nedelsiant po aptikimo, mažiausiai kartą per dieną?

Taip Ne

Ar sergantys ir sužeisti gyvūnai nugaišunami ir pašalinami iš pastato nedelsiant po aptikimo, mažiausiai kartą per dieną?

Taip Ne

7. VALYMAS IR DEZINFEKCIJA

Ar reguliariai dezinfekuojate neapsaugotus grindų plotus, pvz., prieš duris, vartus ir higienos ribas, arba po kiekvieno apsilankymo?

Taip Ne

Ar reguliariai valote ir/ar dezinfekuojate vištų geriamojo vandens sistemą, įskaitant filtrus ir dozavimo įrangą?

Taip Ne

Ar reguliariai, arba mažiausiai kiekvieną kartą pasikeitus pamainai, valote, ir, prireikus, dezinfekuojate prieškambarius, pakavimo patalpas, personalo patalpas ir pan.?

Taip Ne

Ar valote ir dezinfekuojate viską, kas pernešama per higienos ribą?

Taip Ne

Ar neapsaugotose vietose turite paruoštą užpildytą dezinfekcinį purkštuvą, kad prireikus būtų lengviau dezinfekuoti? Priemonę reguliariai keiskite, kad užtikrintumėte jos veiksmingumą.

Taip Ne

Ar kontroliuojate, kad valymo įmonė, samdoma cikliniam valymui, valytų ir dezinfekuotų tinkamai, pagal sutartį, o naudojamos priemonės būtų patvirtintos ir veiksmingos prieš reikiamus ligų sukėlėjus?

Taip Ne **R**

Kai dezinfekuoiate, ar tai darote teisingai?

- Ar priemonė veiksminga prieš pageidaujamus ligų sukėlėjus? Taip Ne **R**
- Ar naudojate teisingą dozę ir ar laikotės rekomenduojamo poveikio (ekspozicijos) laiko? Taip Ne **R**
- Ar užpurškiate pakankamą priemonės kiekį ir tinkamose vietose? Taip Ne **R**
- Ar dezinfekuojamas paviršius yra švarus? Dezinfekantai neveikia, esant nešvarumams. Taip Ne **R**
- Ar dezinfekcijos metu yra teigiama temperatūra? Daugelis dezinfekantų neveikia, esant minusinei temperatūrai. Taip Ne **R**
- Ar priemonė yra patvirtinta? Taip Ne **K**

8. PARENGIAMOJI BIOSAUGA

Ar informavote visus personalo darbuotojus, kad jie praneštų apie nukrypimus, ypač susijusius su gaišimu ir gamybos pokyčiais?

Taip Ne **R**

Ar parengėte biosaugos planą (žr. „Biosaugos planas“)?

Taip Ne **R**

Ar sudarėte parengties planą ir ėmėtės tinkamų parengiamųjų priemonių (žr. „Parengties planas“)?

Taip Ne **R**

Ar perskaitėte „Kontrolinį sąrašą nugaišinimui anglies dioksidu“ ir atlikote ten siūlomas pasirengiamąsias priemones?

Taip Ne **R**

Ar turite ūkiui pritaikytą telefono numerių sąrašą su svarbiais numeriais (veterinaro, transporto, pakavimo įmonės ir t. t.), kuriais reikia skambinti, kilus įtarimui (žr. „Telefono numerių sąrašas“)?

Taip Ne **R**

Ar visada turite namuose „SVA“ pakavimo medžiagų
nugaišusioms vištoms siųsti skrodimui?

Taip Ne

Ar turite paskirtą ūkio veterinarą?

Taip Ne

Ar visuose naujai pastatytuose pastatuose yra įrengtas
teisingai sumontuotas stacionarus įvadas dujoms tiekti?

Taip Ne

Ar visose paukščių laikymo sekcijose yra įrengtas teisingai
sumontuotas stacionarus įvadas dujoms tiekti?

Taip Ne

Ar sieninė jungtis yra patikrinta ir patvirtinta dujų tiekėjo?

Taip Ne

Ar yra užtikrintas geras vilkiko su priekaba privažiavimas
prie dujų antgalio (dujų žarna yra 6 metrai)?

Taip Ne

Biosauga nėra
išlaidos
→
Tai investicija!